

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.01.1968, sp. zn. 6 Tz 58/67, ECLI:CZ:NS:1968:6.TZ.58.1967.1

Číslo: 6/1969

Právní věta: K spolupachatelství na trestném činu neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 tr. zák., spáchaném zmocněním se motorového vozidla.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.01.1968

Spisová značka: 6 Tz 58/67

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Neoprávněné užívání cizí věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 133

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu Brno – venkov z 8. února 1966 sp. zn. 2 T 114/65 byl obviněný A uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustil podle výroku rozsudku se spoluobviněným B tím, že 11. října 1964 v nočních hodinách v R. se společně zmocnili služebního traktoru Zetor Super patřícího n. p. Plynostav Pardubice, se kterým jezdili, aniž měli povolení k jízdě, přičemž na traktoru řízeném B po předchozím požití alkoholických nápojů byl poškozen motor.

Za to byl obviněný A odsouzen podle § 133 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2 roků.

Proti tomuto rozhodnutí podal ve prospěch obviněného A předseda Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona, v níž uváděl, že výrokem o vině trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví u obviněného A byl porušen zákon.

Nejvyšší soud přezkoumal v rozsahu stanoveném v § 267 odst. 2 tr. ř. správnost napadené části rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Z odůvodnění:

Podle odůvodnění rozsudku okresní soud zjistil, že kritického dne se B domluvil s A na tom, že pojedou hledat služebním traktorem n. p. Plynostav Pardubice svého kamaráda C, který po návratu z

taneční zábavy, jíž se všichni tři zúčastnili, v silně podnapilém stavu a bez řidičského oprávnění odejel ze společné ubikace na motocyklu náležejícím témuž národnímu podniku. K domluvě došlo z iniciativy B, který s C na zmíněné taneční zábavě popíjel a jeho odjezd na motocyklu zpozoroval. B tak činil z obavy, že by mohl C způsobit havárii, protože bezpečně věděl, že je pod vlivem alkoholu. Oba obvinění proto nasedli do traktoru, B zasedl za volant a traktor řídil, ač sám rovněž nevlastní řidičský průkaz. Během jízdy obviněný A stál vedle něho a radil mu, jak si má při řízení počínat, protože jako řidič motocyklu se v tom lépe vyznal. K jízdě traktorem neměli ovšem od podniku povolení. Teprve když projeli po silnici do Z a nikde C nezastihli, vrátili se s traktorem a zaparkovali ho opět na místě, odkud si ho vzali.

K těmto skutkovým okolnostem se obviněný A doznal a jeho výpověď se shoduje s výpovědí spoluobviněného B a s ostatními výsledky provedených důkazů. Na svou obhajobu obviněný A však uvedl, že při příchodu B na ubytovnu již spal, že s B jel jen za tím účelem, aby po dostižení C odvezl motocykl, k jehož řízení vlastní řidičský průkaz. Před soudem ještě doplnil svou obhajobu tvrzením, že zprvu ani nesouhlasil s návrhem B, aby jeli traktorem hledat C. Naopak volal z vrátnice na Veřejnou bezpečnost a teprve po sdělení, že na Veřejné bezpečnosti nemají k dispozici žádné vozidlo, se k jízdě s B odhodlal.

Okresní soud uznal obviněného A vinným trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák., když dospěl na podkladě uvedených zjištění k závěru, že jak B, tak i A se zmocnili společně bez předchozího povolení a bez souhlasu oprávněné osoby motorového vozidla národního podniku Plynostav Pardubice, tedy věci větší hodnoty, která je majetkem v socialistickém vlastnictví a to za tím účelem, aby ji přechodně užívali. Přitom součinnost obviněného A shledal okresní soud v tom, že s B, který traktor řídil, se napřed dohodl na neoprávněném užití traktoru, pak s ním jel, aby se yúčastnil hledání a stíhání C a při jízdě byl i aktivně činný, ježto jako motorista při řízení traktoru radil.

Podle § 133 odst. 1 tr. zák. dopustí se uvedeného trestného činu ten, kdo se zmocní věci větší hodnoty z majetku, který je v socialistickém vlastnictví, v úmyslu ji přechodně užívat, nebo kdo neoprávněně takové věci, které mu byla svěřena, přechodně užívá.

Ze skutkových zjištění okresního soudu jinak v tomto směru správně učiněných, nelze však dovodit závěr, že by jednání obviněného A vykazovalo zákonné znaky uvedeného trestního činu. K naplnění jeho skutkové podstaty se především vyžaduje, aby se pachatel zmocnil věci v úmyslu ji přechodně užívat, a je-li zde více spolupachatelů, aby toto zmocnění se uskutečnilo jejich společnou činností (§ 9 odst. 2 tr. zák.). K takovému zmocnění se věci musí tedy směřovat i úmysl každého ze spolupachatelů a zmocnění musí být provedeno za jejich aktivní součinnosti způsobilé k tomu, aby přispěla k odnětí věci z faktické dispozice oprávněné osoby. K tomu, aby se pachatel zmocnil traktoru za účelem jeho přechodného užívání je třeba již podle jeho technické povahy, aby traktor byl pachatelem motoricky ovládán. V daném případě byl motor traktoru uveden do chodu bez jakéhokoliv přispění obviněného A spoluobviněným B, který jej také po celou dobu jízdy řídil. Obviněný A pouze do traktoru přisedl a teprve během jízdy radil B při řízení traktoru. Dohoda, která předcházela tomuto činu, netýkala se toho, že by se obviněný A zúčastnil na řízení traktoru. Spočívala jen v tom, že obviněný A pojede s B hledat traktorem C, přičemž bylo jeho úkolem, jak zjistil správně i okresní soud, aby po dostižení C vrátil motocykl na původní místo. Nebylo tedy prokázáno, že by dohoda směřovala k tomu, že obviněný A se bude podílet na řízení traktoru. B ani v tomto směru žádnou pomoc od A nežádal. Nebylo také zjištěno, že by traktor byl některému z nich svěřen do opatrování a že by tedy traktoru jako svěřené věci neoprávněně přechodně užívali.

Za této situace nemohl dospět okresní soud k závěru, že obviněný A se společně s B zmocnili traktoru v úmyslu jej přechodně užívat. Proto nebyla v jednání obviněného A prokázána skutková podstata trestného činu neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle §

133 odst. 1 tr. zák., který měl spáchat společně s B (§ 9 odst. 2 tr. zák.), jak je mu v rozsudku kladeno za vinu. I A nelze přičítat ani některou formu účastenství na tomto trestném činu podle § 10 odst. 1 tr. zák.